

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.411.003.01.2015
R/15/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 87, F +48 22 444 56 98
kps@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

R/15/003 - Realizacja Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich w latach 2012-2015..

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny.

Kontrolerzy

Marek Ryszard Przystolik, starszy inspektor kontroli państwowej,
upoważnienie do kontroli nr 97578 z dnia 9 listopada 2015 r.
Piotr Narel, starszy inspektor kontroli państwowej,
upoważnienie do kontroli nr 97577 z dnia 9 listopada 2015 r.

(akta kontroli str. 1-4)

Jednostka kontrolowana

Fundacja Forum Inicjatyw Rozwojowych, ul. Brukowa 28/4, 15-889 Białystok..

Kierownik jednostki kontrolowanej

Pani Magdalena Skup, Dyrektor Fundacji Forum Inicjatyw Rozwojowych.

(akta kontroli str. 247)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność Fundacji Forum Inicjatyw Rozwojowych w okresie od czerwca 2014 r. do listopada 2015 r., w zakresie realizacji zleconego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej zadania pn. *Podlaski Pozarządowy Fundusz Mikrodotacji*.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Fundacja zawarła z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej umowę dotyczącą zorganizowania w latach 2014-2016 konkursów na udzielanie dotacji ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. W latach 2014-2015, przeprowadzono cztery konkursy, w wyniku których, po ocenie 703 wniosków, przyznano 196 dotacji na kwotę 612.050 zł. Przewidziany na lata 2014-2015 zakres zadania wykonano w sposób zgodny z umową i zasadami udzielania dotacji, a zmiana sposobu jego realizacji została zaakceptowana przez Ministra. Pomiar efektów dotowanych działań przeprowadzono w zakresie przewidzianym umową i załączoną do niej ofertą realizacji zadania.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. Rzetelność oferty, wykonanie zadania i sprawozdanie z jego realizacji

- Fundacja realizuje zadanie publiczne pn. *Podlaski Pozarządowy Fundusz Mikrodotacji* na podstawie umowy nr 751_III/2014 zawartej 28 sierpnia 2014 r. z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej². Całkowity koszt zaplanowanego na lata 2014-2016 zadania ustalono początkowo na 1.244.850 zł. Aneksiem z 19 sierpnia 2015 r. podniesiono o 38.860 zł kwotę wydatków w 2015 r. Po tej zmianie koszt zadania wzrósł do 1.283.710 zł, z w tym 1.209.500 zł (94,2%) stanowi dotacja MPiPS, a 74.210 zł (5,8%) środki wniesione przez Fundację. Umowa zakłada przekazanie przez MPiPS 410.000 zł w 2014 r., 410.000 zł w 2015 r. i 389.500 zł – w 2016 r. Fundacja zobowiązała się do przekazania w ww. latach kolejno: 13.300 zł, 40.560 zł i 20.350 zł. Zadanie miało być realizowane w okresie od 1 czerwca 2014 r. do 30 stycznia 2016 r. i dotyczyć udzielenia 300 mikrodotacji. Dofinansowane miały zostać projekty zgłoszone przez małe organizacje, grupy nieformalne i samopomocowe z terenu województwa podlaskiego. Przedmiotem zatwierdzonej umową oferty było: przeprowadzenie przez Fundację kampanii promocyjno-informacyjnej oraz sześciu naborów ofert do konkursu, dokonanie oceny i wyboru ofert, wypłata środków, wykonywanie monitoringu i kontroli, zarządzanie systemem mikrodotacji, a także zarządzanie projektem.

Fundacja podjęła realizację wskazanych zadań, w tym:

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje trzystopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna. Możliwe jest także stosowanie oceny opisowej

² Obecnie Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

- Od 1 czerwca 2014 r. prowadziła działania obejmujące: kampanię informacyjno-promocyjną, opracowanie dokumentacji³, współpracę z animatorami, zakup sprzętu do realizacji zadania oraz nabór ofert na mikrodotacje. Działania rozpoczęto 1 czerwca 2014 r., w terminie przewidzianym w ofercie z 7 marca 2014 r, ale przed podpisaniem 28 sierpnia 2014 r. umowy zlecającej Fundacji realizację programu. Pierwszą transzę dotacji Fundacja otrzymała 2 września 2014 r. Koszty wcześniejszych działań zostały Fundacji zrefinansowane.
- Oferta przewidywała przeprowadzenie w 2014 r. dwóch konkursów na mikrodotacje, ale przeprowadzono jeden nabór. Miało to związek ze skróceniem terminów, co wynikało z podpisania umowy i późniejszego przekazania przez MPiPS środków (po upływie ponad 5 miesięcy licząc od dnia złożeniu oferty). W 2015 r. przewidziano zorganizowanie dwóch konkursów na przyznanie mikrodotacji, a zostały rozpisane trzy. Przyczyną było niewykorzystanie pełnej kwoty środków z konkursów przeprowadzonych wcześniej w 2015 r. oraz zwiększenie kwoty dotacji na 2015 r. aneksem do umowy. Zmiany te spowodowały, że nie był ściśle realizowany załączony do umowy harmonogram, a kwoty dofinansowania w poszczególnych naborach różniły się od przewidzianych w kosztorysach⁴. Regulaminy konkursów Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2015 dopuszczały taką możliwość⁵. Informacja o takich zmianach powinna być zawarta w sprawozdaniu⁶. Fundacja wykazała te zmiany w sprawozdaniu za 2014 r. Inne działania Fundacji prowadzone w zakresie objętym kontrolą były zgodne z zapisami umowy oraz aneksu.
- Planowaną liczbę dotacji ustalono na 300 łącznie w ciągu 3 lat realizacji programu, z tego 196 przyznano w okresie pierwszych 2 lat. Do czterech konkursów przeprowadzonych w latach 2014-2015 zgłoszono 703 projekty. W 2014 r. dofinansowano 61 projektów kwotą 285.737 zł, a w 2015 r. 135 projektów kwotą 326.313 zł⁷. Kwoty te stanowiły odpowiednio 99,6% i 99,5% planowanych rocznych wydatków na dotacje. Średnia wysokość mikrodotacji zmniejszyła się z 4.684 zł w 2014 r. do 2.417 zł w 2015 r.

1.1. Przy podziale środków na mikrodotacje między województwa, Regulamin konkursu FIO na 2014 r., uzależnił przyznanie kwoty od liczby ludności na danym terenie. Nie wprowadzono takiej zasady w przypadku działań realizowanych bezpośrednio przez operatorów. W 2015 r. na zlecenie Fundacji działało 4 animatorów prowadzących szkolenia i nadzór na terenie wydzielonych subregionów o zróżnicowanej liczbie ludności i powierzchni. Wystąpiły różnice w liczbie i kwocie dotacji przypadającej na mieszkańca. Liczba dotacji i łączna ich suma przypadająca na mieszkańca w subregionie suwalskim była przeszło 2,5 razy niższa, niż w subregionie bielskim, o najmniejszej liczbie ludności.

1.2. Przedstawiona przez Fundację oferta została wypełniona w sposób prawidłowy. Sprawozdanie za 2014 r. zostało sporządzone w sposób rzetelny i wynika z dokumentacji dotyczącej realizacji zadania. M.in. w części III Sprawozdania przedstawiono dodatkową informację, że pierwotnie w 2014 r. planowane były dwa nabory wniosków na mikrodotację, a przeprowadzono jeden nabór, co spowodowane było tym, że Fundacja otrzymała środki na sfinansowanie zadania publicznego we wrześniu 2014 r., a nie w okresie poprzedzającym rozpoczęcie jego realizacji. Sprawozdanie, o którym jest mowa, zostało zaakceptowane przez Ministra⁸.

(akta kontroli str. 8, 25-27, 106-205, 309-351, 769-917)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Podczas podpisywania w 2015 r. aneksu do umowy znane były kwoty przeznaczone na dotacje we wcześniejszych naborach. Kosztorysy załączone do aneksu nie uwzględniały wcześniejszych zmian. Ponadto aneks podwyższał kwotę przeznaczoną na dotacje w 2015 r., już po przeprowa-

³ Regulaminu konkursu o przyznanie mikrodotacji, formularzy wniosków, karty oceny i wzoru umowy.

⁴ Według kosztorysu, w dwóch konkursach planowanych w 2015 r. zakładano udzielić po 155.800 zł dotacji. Po aneksowaniu umowy, co nie zmodyfikowało kosztorysu za 2014 r., wysokość kwoty dotacji dla dwóch konkursów przewidzianych w 2015 r. miała wynieść 155.800 zł i 172.220 zł. Z ogłoszeń konkursów w 2015 r. wynika, że w pierwszym na dotacje przeznaczono 102.500 zł, a w drugim 209.100 zł. Trzeciego naboru zmodyfikowany kosztorys nie przewidywał.

⁵ Stanowią one, że zmiany w harmonogramach realizacji zadań oraz w poszczególnych pozycjach kosztorysu nie wymagają formy aneksu, jeżeli odpowiednio nie naruszają okresu realizacji projektu i nie wiążą się ze zmianą kwot dofinansowania, ani wkładu własnego.

⁶ Część A, rozdział VIII, podrozdział 4 *Zasady zmiany treści umowy*.

⁷ Kwota ta może ulec zmianie – kontrolę zakończono przed ostatecznym rozliczaniem konkursów nr II i III z 2015 r.

⁸ Pismo Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 marca 2015 r., znak: DPP-I.5342.804.2015.AM.

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

dzeniu obu planowanych na ten rok naborów. Mimo to w kosztorysie nie zwiększono liczby naborów przewidzianych w 2015 r. z dwóch do trzech.

W działalności Fundacji Forum Inicjatyw Rozwojowych w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Fundacji Forum Inicjatyw Rozwojowych w badanym obszarze.

2. Przestrzeganie zasad wykorzystania środków

2.1. Szczegółowym badaniem objęto 15 mikrodotacji⁹. Łączna wartość tych projektów wynosiła 75.010 zł, z tego dofinansowanie środkami FIO – 57.048 zł. Stanowiło to 9% ogólnej kwoty mikrodotacji przyznanych przez Fundację w latach 2014-2015. Stwierdzono, że:

- a. Przestrzegana była zasada jawności i uczciwej konkurencji przy udzielaniu objętych kontrolą dotacji¹⁰. Do publicznej wiadomości podano terminy przyjmowania wniosków o dotacje i zasady ich przyznawania. Podział środków nastąpił w drodze konkursu, a podstawą udzielenia dotacji były oceny przeprowadzone przez dwóch ekspertów.
- b. Ogłoszenie o przeprowadzonym w 2014 r. konkursie na udzielenie mikrodotacji, nie zawierało informacji o wysokości środków przeznaczonych na dofinansowanie mikrodotacji. Naruszało to wymagania określone w Regulaminie konkursu FIO w 2014 r.¹¹. Tłumaczono to wystarczającą ogólną informacją o kwocie środków przeznaczonych na dotacje, znajdująca się w regulaminie konkursu, ponieważ w 2014 r. przewidziano przeprowadzenie tylko jednego naboru.
- c. Po zakończeniu projektów każdy z beneficjentów złożył sprawozdanie końcowe z realizacji projektu oraz sprawozdanie finansowe. Fundacja weryfikowała przedstawione sprawozdania i w przypadku stwierdzenia błędów zwracała się o dodatkowe wyjaśnienia i uzupełnienie dokumentacji potwierdzającej wydatkowanie środków FIO.

2.2. Badanie 50 dokumentów, stanowiących podstawę rozliczenia wydatków, wykazało, że:

- a. Wydatki te udokumentowano dowodami księgowymi, zawierającymi informacje wymagane obowiązującymi przepisami prawa¹².
- b. Dowody opisano zgodnie z zasadami obowiązującymi przy rozliczaniu dotacji z FIO. Opis ten obejmował m.in. dane o umowie, treść finansowanego zadania i informację, w jakiej części należność opłacono z dotacji FIO, a w jakiej ze środków własnych.
- c. Objęte badaniem dowody księgowe potwierdzały dokonanie operacji gospodarczych zgodnych z opisem realizowanych zadań.
- d. Wydatki poniesiono w okresie realizacji projektu. Nie stwierdzono rozliczania wydatków niekwalifikowalnych, w tym: zakupu środków trwałych; finansowania wyjazdów służbowych osób zaangażowanych w realizację projektu na podstawie umowy cywilnoprawnej; nagród, premii i innych form bonifikaty rzeczowej lub finansowej dla osób realizujących zadania.

W objętych kontrolą rozliczeniach prawidłowo kwalifikowano wydatki do kosztów obsługi dotowanego zadania, w tym administracyjnych i funkcjonowania organizacji związanych z realizacją zadania. Nie przekroczono ustalonych w regulaminach konkursów limitów dla tych kategorii kosztów.

(akta kontroli str. 25-27, 106-133, 352-585, 934-977, 1330-1518)

Mikrodotacje przekazywano m.in. grupom nieformalnym i samopomocowym o nieokreślonym statusie prawnym, na zasadach przewidzianych w art. 16 ust. 7 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Tymczasem w trybie przywołanego przepisu można przekazywać środki jedynie organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ww. ustawy¹³.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

⁹ Ostatnie konkursy z naboru II/2015 były jeszcze w trakcie rozliczania, a z naboru III/2015 w trakcie realizacji. Nie był więc możliwy dobór próby ze wszystkich przyznanych mikrodotacji.

¹⁰ Ich przestrzeganie wymagały: pkt 7.3 lit a Regulaminu konkursu FIO w 2014 r. oraz art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.).

¹¹ Str. 47, część B, rozdział I, podrozdział 7.3 *Tryb przyznawania dotacji*, lit. c.

¹² Art. 12 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.).

¹³ Według art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organizacjami pozarządowymi są osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną. Art. 3 ust. 3 dotyczy natomiast osób prawnych i jednostek organizacyjnych, działających na podstawie przepisów

Uwaga ta nie ma wpływu na ocenę Fundacji, która w tym zakresie realizuje zadania zgodnie z umową i regulaminami FIO.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przestrzeganie przez Fundację Forum Inicjatyw Rozwojowych zasad wykorzystania środków publicznych przyznanych na realizację zadania.

3. Efektywność i skuteczność działań

3.1. Zadanie objęte kontrolą NIK jest finansowane w ramach Priorytetu I Programu FIO – *Małe inicjatywy*. Jego realizacji dotyczy cel szczegółowy nr 1 Programu FIO na lata 2014–2020¹⁴ (dalej zwanego PFIO) - *Zwiększenie ilości oddolnych inicjatyw*. Wskaźnikami produktu dla tego celu są liczby: a) oddolnych inicjatyw wspartych w ramach PFIO; b) osób zaangażowanych w realizację lokalnych inicjatyw w ramach PFIO. Jako wskaźniki rezultatu wskazano: a) liczbę założonych na bazie lokalnych inicjatyw nieformalnych organizacji pozarządowych; b) odsetek lokalnych inicjatyw i podmiotów funkcjonujących rok po zakończeniu projektu.

W stanowiącej część umowy ofercie Fundacji, jako *zakładane rezultaty realizacji zadania* wskazano natomiast: a) liczbę projektów dofinansowanych w ramach Priorytetu I PFIO (planowany poziom osiągnięcia 300); b) liczbę podmiotów, w tym młodych organizacji, grup nieformalnych, grup samopomocowych, którym udzielono wsparcia (planowany poziom osiągnięcia 300); c) zwiększenie zaangażowania organizacji w życie publiczne, przez realizację inicjatyw społecznych (planowany poziom osiągnięcia 300); d) popularyzacja programu PFIO wśród młodych organizacji, grup nieformalnych, grup samopomocowych (300 przedstawicieli podmiotów zainteresowanych uzyskaniem mikrodotacji, które poinformowano w zakresie możliwości pozyskania środków); e) nabycie niezbędnych umiejętności do pozyskiwania środków (300 przedstawicieli podmiotów zainteresowanych uzyskaniem mikrodotacji, którzy otrzymali pomoc animatorów w zakresie możliwości pozyskania środków).

Należy zauważyć, że w ww. wskaźniki rezultatu obejmują tylko jeden ze wskaźników produktu ujętych w PFIO. Dotyczy to planowanej liczby 300 udzielonych mikrodotacji. Natomiast według Regulaminu konkursu na 2014 r.¹⁵ *w ofercie należy wypunktować w tabeli zakładane rezultaty projektu, (...) które mają nastąpić w wyniku realizacji projektu. Rezultat opisuje to, co wyniknie z podjętych działań*. Fundacja wykorzystala środki FIO m.in. na przygotowanie dokumentu *Ewaluacja śródkokresowa projektu pn. Podlaski Pozarządowy Fundusz Mikrodotacji*. Ta analiza w niewielkim stopniu uwzględnia wskaźniki przyjęte w PFIO dla priorytetu, w ramach którego finansowane jest zadanie objęte kontrolą NIK.

3.2. Według kosztorysów stanowiących integralną część umowy, z planowanych na lata 2014-2016 wydatków w kwocie 1.283.710 zł, do końcowych beneficjentów projektu ma trafić 926.600 zł (72,18%). Pozostałą kwotę, w wysokości 357.110 zł (tj. 27,82%), przeznaczono na obsługę realizacji zadania prowadzoną przez Fundację. Z tego najwięcej na:

- koszty obsługi zadania publicznego, w tym koszty administracyjne – 204.850 zł (15,96%);
- koszty osobowe merytoryczne – 60.000 zł (4,67%);
- koszty funkcjonowania organizacji związane z realizacją zadania – 50.660 zł (3,95%).

Wkład środków własnych Fundacji ma wynieść 74.210 zł (4,67%) i być wydatkowany w pierwszej i ostatniej z ww. pozycji kosztów. Środki FIO stanowiły 17,2% dotacji rozliczonych przez Fundację w 2014 r. i 32,5% - w 2015 r. Przyczyną było zmniejszenie kwoty dotacji, jaką Fundacja otrzymała w 2015 r. z innych źródeł.

3.3. Regulaminy konkursów realizowanych przez Fundację nie wymagały przekazania środków własnych przez beneficjentów mikrodotacji, jednak niektórzy z nich wskazywali to w aplikacjach konkursowych. Różnica 17.962 zł między wyceną realizacji 15 skontrolowanych projektów (75.010 zł), a dofinansowaniem ich z FIO (57.048 zł) wynikała przede wszystkim z rozliczenia wkładu osobowego. W konkursach z 2015 r. koszty te dla młodych organizacji mogły wynosić do 20% całkowitej wartości dotacji. Natomiast dla grup nieformalnych lub samopomocowych, limit

o stosunku państwa do kościołów i związków wyznaniowych, stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, spółdzielni socjalnych spółek akcyjnych i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz klubów sportowych.

¹⁴ Zał. do uchwały nr 209/2013 Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r.

¹⁵ Część A, rozdział V, podrozdział 1 *Kryteria ogólne*.

wynosił do 10%, jeżeli korzystały z pomocy organizacyjnej tzw. Patrona¹⁶ i do 5%, jeżeli działania grupy rozliczała bezpośrednio Fundacja. W konkursach z 2014 r. omawiane limity dotyczyły wartości całego projektu, a nie samej dotacji, z tym, że grupy nieformalne lub samopomocowe nie posiadające Patrona nie mogły rozliczać kosztów pośrednich. Zdaniem NIK taka zmiana regulaminów obowiązujących w 2015 r. była uzasadniona, ponieważ w 2014 r. zwiększanie wkładu własnego pozwalało podwyższyć wartość projektu, a tym samym kwotę dotacji z FIO rozliczaną na koszty pośrednie. Tymczasem jako wniesiony wkład własny wykazywano głównie osobistą pracę wolontariuszy, której wycena mogła mieć charakter uznaniowy¹⁷. Spośród piętnastu objętych kontrolą mikrodotacji¹⁸, ośmiu beneficjentów przeznaczyło 3.200 zł na koszty pośrednie. Stanowiło to 5,61% dotacji przekazanych z FIO. Sześciu beneficjentów nie wykazało kosztów pośrednich, a jeden opłacił obsługę księgowo-finansową projektu z własnych środków.

3.4. Z analizy dokumentacji dotyczącej jednej z umów¹⁹ wynika, że na etapie weryfikacji aplikacji wniosku o mikrodotację wystąpiła znacząca różnica w ocenie między ekspertami dokonującymi oceny merytorycznej, wynosząca 12 punktów²⁰. Jednocześnie oceny opisowe ekspertów co do samego projektu były odmienne. Ostatecznie projekt został zaakceptowany i przyznano wnioskodawcy mikrodotację. Fundacja dla uniknięcia ryzyka pojawienia się znaczących rozbieżności w ocenie dwóch ekspertów, od 2016 r. zamierza wprowadzić do regulaminów zapis, że w przypadku zaistnienia różnicy w przyznanej punktacji między dwoma ekspertami sięgającej 30 punktów, dokonana zostanie ocena przez trzeciego eksperta.

3.5. Zgodnie z § 8 pkt 1 wzorów umów na udzielenie mikrodotacji na realizację projektu w ramach konkursu pn. *Podlaski Pozarządowy Fundusz Mikrodotacji*, sprawozdanie końcowe z wykonania projektu ma zostać sporządzone przez realizatora (beneficjenta) według wzoru dostarczonego przez Fundację. Wzór sprawozdania nie jest dokumentem sformalizowanym, tzn. nie został określony żadnymi przepisami regulującymi przeprowadzanie konkursów. Fundacja zamierza od najbliższego konkursu (I/2016) uregulować sprawozdanie w formie załącznika do dokumentacji konkursowej.

3.6. Fundacja wskazała m.in. na następujące trudności (ograniczenia) wynikające ze sposobu organizacji PFIO, które miały wpływ na jakość realizacji dotowanych zadań:

- a. Fundacja z własnych środków finansowała zadanie w okresie między zgłoszonym w ofercie terminem jego rozpoczęcia (1 czerwca 2014 r.), a podpisaniem umowy (28 sierpnia 2014 r.) i przekazaniem przez Ministerstwo środków (2 września 2014 r.). W rezultacie skrócone zostały zakładane we wniosku terminy realizacji zadania i w 2014 r. przeprowadzono jeden konkurs na udzielenie mikrodotacji, zamiast planowanych dwóch.
- b. Brak programu informatycznego do generowania i oceny wniosków o mikrodotacje spowodował, że Fundacja prowadziła wyłącznie nabór ofert w sposób „papierowy”, co utrudniało i spowalniało proces naboru i oceny złożonych aplikacji. Ułatwienie byłoby przygotowanie takiego programu przez Instytucję Zarządzającą PFIO.
- c. Brak ogólnie przygotowanego wzoru regulaminu konkursu o mikrodotacje powoduje, że operatorzy sami muszą tworzyć go od podstaw, na bazie dokumentów programowych FIO. Ponadto różnice w regulaminach mogą powodować różny sposób oceniania wniosków przez

¹⁶ Patronem jest organizacja pozarządowa, wraz z którą grupa nieformalna lub samopomocowa aplikuje o dotację FIO.

¹⁷ Np. największa kwota takiego rozliczenia dotyczyła mikrodotacji pn. *Bezpłatne porady prawne* i wynosiła 9.360 zł. W projekcie tym rozliczono jako wkład osobowy: koszt wynagrodzenia wolontariusza, administrującego stroną internetową – 600 zł (24h x 25 zł), koszt wynagrodzenia trzech wolontariuszy udzielających porad prawnych – 8.640 zł (216h x 40 zł), koszt wynagrodzenia wolontariusza odpowiadającego za promocję projektu – 120 zł (15h x 8 zł).

¹⁸ Dotyczyły one następujących zadań: *Razem, aktywnie i sportowo – zajęcia aerobiku w Sochoniach, Senior w sieci – aktywizacja osób starszych we współpracy z młodzieżą, Integracja i aktywizacja mieszkańców budynku wielorodzinnego przy ul. Łomżyńskiej 37 w Zbójnej, Było śmietnisko – będzie boisko, Organizacja wyjazdu dla dzieci i młodzieży do Centrum Nauki Kopernik, Bezpłatne porady prawne, Piknik Organizacji Pozarządowych, Szukając przygody idziemy szlakiem przyrody, Wiedeńska Senioriada, Międzypokoleniowe, manualne, megaciekawo – warsztaty rękodzieła we wsi Fasty, Zorganizowanie świetlicy dla osób (...) z chorobą Alzheimera, Sen o Niepodległej – obchody 70 rocznicy zakończenia II wojny światowej, Ekologia i ochrona zwierząt i ochrona dziedzictwa przyrodniczego, Strażacki piknik rodzinny i Wojewódzki Przegląd Artystyczny Osób Niewidomych i Słabowidzących.*

¹⁹ 17/POFIO/2014.

²⁰ Na 100 możliwych punktów do zdobycia.

poszczególnych operatorów. W latach 2014-2015 dotacje zostały przyznane przez Fundację w ramach czterech konkursów, z których każdy miał odrębny regulamin. Ich przygotowanie było dla Fundacji czasochłonne. Przygotowanie i przekazanie operatorom, przez Instytucję Zarządzającą PFIO, odpowiedniego oprogramowania oraz wzorów regulaminów pozwoliłoby zmniejszyć koszty obsługi konkursów oraz ograniczyć do minimum ewentualne błędy i nieuzasadnione różnice w ocenie ofert przez operatorów PFIO.

(akta kontroli str. 7-11, 13-18, 28-30, 48-76, 106-177, 298-304, 352-768, 978-1329)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zastosowane wskaźniki rezultatu nie były dostosowane do pomiaru efektów realizacji celu szczegółowego Priorytetu I PFIO w ramach którego dofinansowano kontrolowane zadanie. Natomiast art. 44 ust. 3 pkt 1 o finansach publicznych²¹ stwierdza, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Zastosowany sposób ewaluacji zadań utrudnia stosowanie tego przepisu, jednak został on zaakceptowany przez Ministra.

Zdaniem NIK, pozyskiwanie przez operatorów sprawozdań w formie elektronicznej powinno usprawnić realizację konkursów i ułatwić wykorzystanie pozyskanych materiałów do celów, o których mowa w § 8 pkt 9 wzorów umów²². Według tych przepisów dostarczenie sprawozdania końcowego przez beneficjenta jest równoznaczne z udzieleniem operatorowi prawa do rozpowszechniania jego tekstu w sprawozdaniach, materiałach informacyjnych i promocyjnych oraz dokumentach urzędowych.

NIK podziela też pogląd, że przygotowanie i przekazanie operatorom, przez Instytucję Zarządzającą PFIO, odpowiedniego oprogramowania oraz wzorów regulaminów pozwoliłoby skorzystać z ekonomicznego efektu skali i ograniczyć koszty obsługi konkursów, a także też ograniczyć ryzyko ewentualnych błędów i nieuzasadnionych różnic w ocenie ofert przez poszczególnych operatorów PFIO.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Fundacji Forum Inicjatyw Rozwojowych w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Fundacji Forum Inicjatyw Rozwojowych w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²³, wnosi o:

1. Rozważenie możliwości rozszerzenia regulaminów konkursów o procedurę oceny merytorycznej oferty przez trzeciego eksperta, jeżeli wyniki wcześniejszych ocen znacznie się różnią.
2. Uregulowanie, w formie załącznika do dokumentacji konkursowej, wzoru sprawozdania.
3. Rozważenie zwiększenia zakresu działalności animacyjnej w subregionach o małej, w stosunku do liczby mieszkańców, liczbie realizowanych projektów.
4. Dostosowanie prowadzonej we własnym zakresie ewaluacji do wskaźników celu szczegółowego PFIO – *Zwiększenie ilości oddolnych inicjatyw*.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Dyrektora Fundacji Forum Inicjatyw Rozwojowych w Białymstoku, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK Dyrektorowi Fundacji Forum Inicjatyw Rozwojowych w Białymstoku przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

²¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).

²² Wzory umów stanowią załącznik do regulaminów konkursów I/2014, I/2015, II/2015 i III/2015.

²³ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 28 stycznia 2016 r.

Kontrolerzy:

Starszy inspektor
kontroli państwowej

Marek Ryszard Przystolik

Starszy inspektor
kontroli państwowej

Piotr Narel

Dyrektor
Departamentu Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny

z up. Andrzej Lewiński
Wicedyrektor